

Politicorvm Libri Decem

Contzen, Adam

Colonia, [1621]

Cap. VII. Osmanidarum seditiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95437](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95437)

trio animo ad fores prouolant, & adstunt: pars etiam, nemo prohibente ingressa. Ibi audite voces, Cedo nobis illum, & illum statim, statim. Atque ij qui intromissi ad nomen singulos capiebant, & precipites è fenestris (horreo dicere) datos, plebs inferne lanceis spiculisque exceptos laniabat. Periere hac rabie ad septendecim: additusque vnus è plebe, quod is Platuorium, miseris veteris patroni, scamnis abditum, veste contexerat. Hac facta XVI. Kalend. Decemb. & qui Patrum reliqui domi reperti sunt, in custodiam dati. Post factum frigus, & mox poenitentia aut metus subiit. Nam quomodo Principem hæc laturum? qui breui rediturus, poenas de fontibus in fontibusque caperet.

Itaque deprecatores parant Leuvenfes, Tillæ montanos, Dieffhemienfes, Liranos, Bruxellenses, Eburones quoque & Tungros: & citius, ecce, opinione Wenceslaus Bruxellam venit. Arma & machinas ille parabat, ultioni intentus. cum legati à prædictis ciuitatibus adfunt, & veniam suppliciter petunt, expiationem cædis, quam vellet, offerentes. Tandem diu deliberato, præscriptum vt quatuordecim è plebe, præcipui auctores, in Cyprum relegantur; agnatis casorum, certa pecunie summa daretur. Mitis transactio, & intra magnitudinem noxæ omnibus visa: tum illud turpe, quod ipsis relegatis pecunia in viaticum quasi legatis à Republ. attribueretur. Itaque non fuit animis placandis. Nam Patriciorum iuuentus fremebat, sanguinem parentum vanalem non habere, nec modica ista pecunia redimendum. Iamque vicinis locis aut arcibus occupatis, bellum in suos ipsi ciues gerebant, & prædas vndique agebant.

Nec cessare etiam plebeij, quin vim & maleficia reponere, vel augere; & denique longius ire, & contra Principem fœdera occulta cum Gandensibus (qui arma in Comitum tunc habebant, & tota pœne Flandria dominabantur) ferire. Denique post mutuas vtriusque cædes, doctus tandem Wenceslaus frustra & temere plebi indultum, arma cepit, urbemque assedit. Illi repugnant, propugnacula erigunt, & auxilia à Gandensibus, à se impares expectant: Sed cum ea fallerent, & ipsi à Ludouico comite ac Francis premerentur: decursum iterum ad preces, quas Arnoldus Hornanus, Leodicensis Antistes, ipse in castra veniens, ad Principem tulit, & veniam certis legibus impetravit. Pauci pœna affecti; plures indignatione aut metu, patriam mutant. & præsertim lanifices, qui in Angliam iuerunt. cap. 13 sic habet. Necdum finis, à lanarijs ad lanios imus: atque ex isto etiam corpore fuere, qui Rempubl. turbarent. Paulus Loënkens, ex infima plebe lanius, post eadem Caroli Audacis, & dum de matrimonio Mariæ cum Maximiliano deliberatur, partem se Reipub. fecit, & plebem suam. Rumores dissipat, falso expectari Maximilianum, illudere sic Senatores: & melius tutiusque ipsos imperium habere & exercere. Concitat deinde dictam populi fœcem, capit & abducit ex improviso quosdam è Senatu, & gladio subiecturus erat, nisi lictor publicus se subduxisset. Iam & Academiæ primores se miscuerunt, & auctoritate sua tumultum sedarunt. Superuenit paulo post ipsa Maria, vt auspicia capesseret de more principis: neque seditiosi admitterunt aut agnouerunt, nisi noua iura & immunitates extorquissent.

Quin etiam cum illa, ad compescendum, Sagittarios ipsius vrbis (honestiores populi) armasset, isti & Sagittariorum quosdam impetu facto cepe-

runt, & quattuor forte obuios Senatorum. Nec nisi agere sedari à Paulo ipso potuere, quin ira eos mulcerent. Tum & in arcem, vbi diuersabatur Maria, incurunt, & adigunt tot malis trepidam virginem, antea condonare, & alia pro arbitrio suo sancire. Iam vt species etiam publicè noui popularis imperij esset, additi Paulo, custodia causa, viginti Satellites, & menstruum ex ærario stipendium. Atque ex eadem deinde publica pecunia lasciuiabant, potabant, conuiuia velut ad societatem & fidem stabiliendam, agitabant. Sed agitantibus, opinione maturius Maximilianus aduenit: quo propinquo, minui potentia Pauli cœpit, & stipatores à Senatu adempti. Tamen ipse Maximilianus præsens, nihil etiam pro principe agere, neque vlcus hoc tangere, nisi compos nuptiarum decreuit. Ergo iterum post abitum insolescere Paulliani, stipatores repossidere & res miscere. Sed edoctus de tota re & periculo denique Maximilianus, Engilbertum Nassouinum, Brabantia Seneschallum, cum equitatu Louanium præmisit, ipse mox secuturus.

Diffugiunt ad Solem nebulae & nebulones, Paullus in Zelendiam, atque ibi agnitus capite luit. Pleraque horum & certe initia absente Ludouico Pinnoccio Prætoris gesta, (is in Germaniam inter legatos ierat) qui vt virerat, animo promptus, manu strenuus, oppressisset, aut quidem repressisset: DEO & fato aliter visum. Sed vti finiam, hæc quoque seditio urbem minuit, multis non è plebe solum, sed optimatum in agros aut prædia sua dilapsis, atque illic sedem locantibus, tædio tot turbarum. Videtis causas & tempora quibus florentissima olim vrbs defloruit, & ex veteri gloria & copiâ non nisi vimbram istam habet.

Primum per absentiam nobilitatis Aristocrata, quæ, vt Romani Patricij, imperabat, exorta est; vt & Romanæ seditiones, quod multi nobiles bello ceciderant, ceteri in quo ciues imperio premebant, quod factum quoque Louanij fuit; alio qui nobilitas iusta innocens inuisa non esset.

Deinde exules reducti, hinc cædes & fuga, & insolens victoria nobilitatis, ciuium exasperatrix. recrudit deinde in carcerem coniecto rustico, vt olim Romana, facinore Claudij contra libertatem in seruitutem vindicias dantis; sed hic iustior causa penes nobilitatem. Facta pace regnat Couerelus, Nobilitas casus suis bellum parat. Tandem finiuntur obsidione, & pœna, qua facultatem seuendi amiserunt.

CAPVT VII.

Osmanidarum seditiones

§. I. D E imperio Turcico sæpenumero feci mentionem, eosque monui errare, qui ob communem omnium seruitutem, illud seditio, ac tumultibus vacare contendunt. Quos historia refutat ipsarum Turcicarum, & natura Monarchiæ, quæ cum sit sæua atque aspera, etiam in perpetuo metu periculoque versetur necesse est. Anno ab incarnatione 1328. mortuo Osmane, filius eius Vrchan, præfecturas principibus suis eripuit, eamque, quæ nunc est, seruitutem induxit; magnis deinde malis conficti sunt. Nam cõtra Gilderunæ Principes conspirarunt, Ægyptiumque inuocarunt. Quin idem etiam à Tartaris auxiliariis desertus, in Temiris potestatem venit, & in ferreâ caueâ coniectus, proceres eius dignitatibus restituti. Soleiman deinde exercuit frater eius Musâ, quæ exercitus imperatoris dixeret. Eo extincto inter

Nobilitas,
opes & fa-
stus causa
seditiois.

Vide annales Leonclausii Turcicos.

Turcarum imperium cognato sanguine sæpe cruentum est.

